

3

ZARZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW

z dnia 31 grudnia 1989 r.

w sprawie ogólnego zezwolenia dewizowego.

Na podstawie art. 5 ust. 5, art. 8 ust. 2, art. 9, art. 11 ust. 2, art. 12 ust. 2 i art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 15 lutego 1989 r. — Prawo dewizowe (Dz.U. Nr 6, poz. 33 i Nr 74, poz. 441) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Zezwolenia na wywóz wartości dewizowych za granicę i przywóz do kraju waluty polskiej

§ 1. Ilekroć w zarządzeniu zezwala się na wywóz za granicę lub przywóz do kraju waluty polskiej albo na wnoszenie jej na obce statki, zezwolenie nie dotyczy monet o jednostkowej wartości nominalnej przekraczającej 50 złotych, będących w Rzeczypospolitej Polskiej prawnym środkiem płatniczym, z wyjątkiem, o którym mowa w § 8 i 9.

§ 2. 1. Zezwala się osobom krajowym przekraczającym granicę państwową na wywóz za granicę waluty polskiej w kwocie nie przekraczającej 500.000 zł.

2. Wywiezioną walutę polską można wydatkować po przeprowadzonej kontroli dewizowej:

- 1) na zakup artykułów konsumpcyjnych w miejscach sprzedaży tych artykułów:
  - a) w polskich środkach komunikacji na trasach zagranicznych,

- b) w środkach komunikacji należących do państw, z którymi Rzeczpospolita Polska rozlicza się w trybie płatności niehandlowych, w czasie ich przebiegu w tych państwach,
- 2) na zakup biletów i miejscówek w polskich środkach komunikacji na trasach zagranicznych:
    - a) na miejsca sypialne w polskich wagonach kolejowych oraz na polskich statkach na liniach zaczynających się i kończących się w granicach państw, o których mowa w pkt 1 lit. b),
    - b) na miejsca do leżenia w polskich wagonach kolejowych komunikacji międzynarodowej,
    - c) na przejazd polskimi statkami, autobusami oraz samochodami na liniach zaczynających się i kończących się w granicach państw, o których mowa w pkt 1 lit. b),
  - 3) na zakup waluty obcej państwa, z którym Rzeczpospolita Polska rozlicza się w trybie płatności niehandlowych, na podstawie talonów Narodowego Banku Polskiego.

3. Zezwolenia, o których mowa w ust. 1, udziela się z zastrzeżeniem powrotnego przywozu do kraju nie wydatkowanej waluty polskiej.

§ 3. Zezwala się osobom krajowym i zagranicznym przekraczającym granicę państwową na wywóz swoich

imiennych książeczek oszczędnościowych wystawianych w walucie polskiej oraz książeczek czekowych do rachunków oszczędnościowych prowadzonych w walucie polskiej bez prawa realizacji za granicą na inne cele niż wymienione w § 2 ust. 2 i pod warunkiem powrotnego ich przywozu do kraju.

§ 4. Zezwolenia, o których mowa w § 2 ust. 1 i § 3, nie dotyczą osób krajowych wyjeżdżających za granicę w celu zamieszkania.

§ 5. Zezwala się osobom zagranicznym — obywatelom państw, z którymi Rzeczpospolita Polska rozlicza się w trybie płatności niehandlowych:

- 1) na przywóz z tych państw i powrotny wywóz do tych państw waluty polskiej w kwocie określonej w imiennym dokumencie potwierdzającym nabycie tej waluty w banku lub uprawnionej instytucji państwa, którego obywatelem jest osoba zagraniczna, zgodnie z porozumieniem banków centralnych,
- 2) na wywóz do tych państw czeków w walucie polskiej wystawionych w tych państwach i waluty polskiej pochodzącej z wymiany przez obywateli tych państw walut obcych, czeków i czeków podróżniczych w polskim banku dewizowym lub w kasie walutowej prowadzonej na podstawie zezwolenia dewizowego.

§ 6. 1. Zezwala się osobom krajowym przekraczającym granicę państwową na wywóz za granicę:

- 1) walut obcych będących prawnym środkiem płatniczym w państwach, z którymi Rzeczpospolita Polska rozlicza się w trybie płatności niehandlowych, czeków oraz czeków podróżniczych (traveller's cheques) wystawionych w takiej walucie, nabytych na cele podróży i pobytu za granicą w bankach, biurach podróży lub innych instytucjach w kraju, uprawnionych do sprzedaży na te cele środków płatniczych,
- 2) walut wymienialnych, pochodzących z realizacji zagranicznych przekazów bankowych i pocztowych, czeków, weksli i akredytyw pieniężnych,
- 3) czeków i czeków podróżniczych wystawionych w walucie obcej za granicą,
- 4) walut obcych, czeków i czeków podróżniczych pochodzących z rachunków walutowych „A” i „S” oraz z realizacji wkładów oszczędnościowych w walutach wymienialnych, potwierdzonych certyfikatami depozytowymi.

2. Waluty obce, będące prawnym środkiem płatniczym w państwach innych niż państwa, z którymi Rzeczpospolita Polska rozlicza się w trybie płatności niehandlowych, mogą być wywiezione przez krajową osobę fizyczną do wysokości 500 dolarów USA lub ich równowartości, bez potrzeby udokumentowania ich pochodzenia z tytułów, o których mowa w ust. 1.

3. Wywóz za granicę walut obcych zgromadzonych na rachunkach walutowych „S” może nastąpić tylko do państw, z którymi Rzeczpospolita Polska rozlicza się w trybie płatności niehandlowych.

4. Dokonując wypłaty walut obcych zgromadzonych na rachunkach walutowych „S”, banki stosują się do porozumień zawartych z bankami centralnymi państw, z którymi Rzeczpospolita Polska rozlicza się w trybie płatności niehandlowych, określających częstotliwość wypłat i sposób ich udokumentowania.

§ 7. 1. Zezwala się osobom zagranicznym przekraczającym granicę państwową na wywóz za granicę:

- 1) walut obcych pochodzących z realizacji zagranicznych przekazów bankowych i pocztowych, czeków, czeków podróżniczych, weksli i akredytyw pieniężnych,
- 2) czeków i czeków podróżniczych wystawionych w walucie obcej za granicą,
- 3) walut obcych zgromadzonych na rachunkach walutowych „C”, pochodzących z:
  - a) realizacji zagranicznych przekazów bankowych i pocztowych, czeków, czeków podróżniczych, weksli oraz akredytyw pieniężnych,
  - b) wpłat w kraju kwot przywiezionych lub przesłanych z zagranicy, w granicach kwot uwidocznionych w zgłoszeniu dewizowym, potwierdzonym przez polski urząd celny podczas odprawy celnej na granicy albo podczas kontroli zagranicznych przesyłek pocztowych,
  - c) realizacji w kraju dyspozycji osób krajowych w wykonaniu umów zawartych przez te osoby z posiadaczem rachunku, z zachowaniem polskich przepisów dewizowych, w tym także umów w zakresie handlu zagranicznego,
  - d) realizacji przelewów z rachunków walutowych „C” innych osób zagranicznych, w tym również z tytułu realizacji spadku, zapisu lub dyspozycji na wypadek śmierci,
  - e) tytułu orzeczenia w postępowaniu karnym, karnym skarbowym, w sprawach o wykroczenia, cywilnym i administracyjnym, przyznającego osobom zagranicznym waluty obce,
  - f) tytułu zwrotu kwot uprzednio podjętych z tego rachunku w celu wywozu za granicę, w razie gdy wyjazd nie doszedł do skutku, oraz nie zrealizowanych przekazów za granicę i przelewów na rzecz instytucji krajowych,
  - g) realizacji przelewów z rachunków walutowych „A” osób krajowych w razie zmiany statusu dewizowego posiadacza rachunku walutowego „A” oraz z tytułu dyspozycji na wypadek śmierci, dokonanej na rachunku walutowym „A”,
  - h) wymiany waluty polskiej na waluty obce przez Narodowy Bank Polski na podstawie odrębnych przepisów,
  - i) wygranych w kasynach gry, prowadzonych na podstawie zezwolenia dewizowego,

4) czeków i czeków podróżniczych wystawionych w walucie polskiej pochodzącej z tytułów, o których mowa w pkt 3,

5) walut obcych wygranych przez te osoby w kasynach gry, prowadzonych na podstawie zezwolenia dewizowego, po okazaniu imiennego zaświadczenia kierownika kasyna o wysokości wygranej.

2. Waluty obce, czeki i czeki podróżnicze pochodzące z rachunków walutowych „C” mogą wywozić również osoby krajowe umocowane do dysponowania saldem tych rachunków.

§ 8. 1. Zezwala się osobom krajowym i zagranicznym na wywóz za granicę:

- 1) monet złotych w postaci stanowiącej wartość dewizową,

2) monet będących w Rzeczypospolitej Polskiej prawnym środkiem płatniczym

— nabytych w kraju dla celów numizmatycznych za waluty obce w przedsiębiorstwie lub instytucji uprawnionych do ich sprzedaży.

2. Wywóz, o którym mowa w ust. 1, może nastąpić na podstawie zaświadczenia wystawionego przez uprawnione przedsiębiorstwo lub instytucję, stwierdzającego sprzedaż tych monet imiennie określonej osobie.

§ 9. Zezwala się osobom krajowym i zagranicznym na przywóz z zagranicy monet z kruszców szlachetnych będących w Rzeczypospolitej Polskiej prawnym środkiem płatniczym.

§ 10. 1. Zezwala się osobom krajowym przekraczającym granicę państwową w okresie zatrudnienia ich albo stażu naukowego lub szkoleniowego za granicą na powrotny wywóz przywiezionych do kraju wartości dewizowych, niezależnie od kwot wywożonych na podstawie zezwolenia, o którym mowa w § 6 ust. 2.

2. Zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, ma zastosowanie również do powrotnego wywozu za granicę wartości dewizowych przez osoby krajowe należące do załogi polskich statków albo do obsługi innych polskich środków komunikacji międzynarodowej.

3. Powrotny wywóz waluty państwa sąsiadującego w kwocie nie przekraczającej równowartości 100.000 zł przez osoby krajowe, o których mowa w ust. 1, zatrudnione w tym państwie, codziennie przekraczające granicę państwową na podstawie dowodów osobistych lub równoznacznych dokumentów, może następować bez potwierdzenia przez urząd celny przywozu tej waluty.

§ 11. 1. Zezwala się na wywóz za granicę następujących wartości dewizowych znajdujących się w kasie polskiego statku:

- 1) walut obcych należących do armatora statku, w kwocie przez niego ustalonej, na koszty związane z rejsem statku,
- 2) walut obcych i innych wartości dewizowych emitowanych lub wystawionych w walutach obcych oraz złota w postaci stanowiącej wartość dewizową, należących do członków załogi statku, jeżeli zostały złożone na przechowanie w kasie statku przed wejściem statku do polskiego obszaru celnego i zgłoszone pisemnie przez kapitana statku urzędowi celnemu przy odprawie wejściowej ze wskazaniem wartości należących do poszczególnych osób; podejmowanie przez deponenta walut i innych wartości dewizowych nie podlega ograniczeniom dewizowym,
- 3) waluty polskiej należącej do członków załogi statku, zdeponowanej w kasie statku ponad kwoty dozwolone do wywozu zgodnie z przepisami § 2, z zastrzeżeniem powrotnego przywozu wywiezionej kwoty.

2. Waluta polska zdeponowana w kasie statku (ust. 1 pkt 3) nie może być w czasie od zakończenia odprawy celnej wyjściowej statku do zakończenia odprawy celnej wyjściowej w porcie polskim wydawana jej deponentom, chyba że nastąpiło zwolnienie (wymustrowanie) członka załogi statku za granicą. W tym ostatnim wypadku podjęcie kwoty z kasy statku potwierdza kapitan statku w zaświadczeniu uprawniającym do powrotnego przywozu.

3. Przeniesienie depozytu wartości dewizowych członka załogi z kasy polskiego statku do kasy innego polskiego statku nie wymaga zezwolenia dewizowego.

§ 12. Zezwala się osobom krajowym należącym do personelu obsługi miejsc sprzedaży artykułów konsumpcyjnych oraz sprzedaży biletów i miejscówek za walutę polską w polskich środkach komunikacji międzynarodowej na wywóz za granicę waluty polskiej i obcej oraz przywóz do kraju waluty polskiej stanowiącej pogotowie kasowe w kasie oraz uzyskanej ze sprzedaży.

§ 13. 1. Zezwala się osobom krajowym — pracownikom podmiotów gospodarczych, przekraczającym granicę państwową, na wywóz za granicę z rachunków walutowych tych podmiotów walut wymiennalnych i czeków do wysokości 10.000 dolarów USA lub ich równowartości na cele zakupów towarów i usług związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą oraz na pokrycie kosztów podróży i pobytu.

2. Zezwala się osobom krajowym przekraczającym granicę państwową na wywóz za granicę walut wymiennalnych, czeków i czeków podróżniczych do wysokości 1.000 dolarów USA lub ich równowartości nabytych w bankach dewizowych w celu wykonania wymagalnych zobowiązań wobec osób zagranicznych z tytułu zakupu od tych osób rzeczy ruchomych i praw majątkowych, a także usług transportowych, spedycyjnych i ubezpieczeniowych.

3. Zezwala się osobom krajowym przekraczającym granicę państwową na wywóz za granicę walut obcych, czeków i czeków podróżniczych nabytych w bankach dewizowych w wysokości określonej przepisami w sprawie pokrywania kosztów podróży służbowych poza granicami kraju.

Rozdział 2

Zezwolenia na przekazanie za granicę wartości dewizowych

§ 14. 1. Zezwala się osobom krajowym i zagranicznym na przekazanie do państw, z którymi Rzeczpospolita Polska rozlicza się w trybie płatności niehandlowych, na rzecz osób zagranicznych — obywateli i osób prawnych tych państw oraz obywateli polskich mających miejsce zamieszkania w tych państwach kwot pieniężnych z tytułu:

- 1) wynagrodzeń pracowników przedstawicielstw dyplomatycznych, handlowych i innych oficjalnych przedstawicielstw w Rzeczypospolitej Polskiej państw, z którymi Rzeczpospolita Polska rozlicza się w trybie płatności niehandlowych, lub międzynarodowych organizacji tych państw,
- 2) wynagrodzeń wypłacanych na podstawie umów międzynarodowych z tytułu umów o pracę, stypendiów, diet i innych kwot należnych w związku z zatrudnieniem lub pobieraniem nauki w Rzeczypospolitej Polskiej,
- 3) należności przypadających osobom zagranicznym zaproszonym przez osobę krajową nie będącą osobą fizyczną z tytułu wygłoszenia odczytów i referatów naukowych,
- 4) honorariów autorskich i artystycznych,
- 5) odszkodowań z tytułu wypadków przy pracy, jak również odszkodowań i zadośćuczynienia z tytułu czynów niedozwolonych,

- 6) posiadania w Rzeczypospolitej Polskiej środków pieniężnych przed wyjazdem z kraju do jednego z tych państw w celu zamieszkania,
- 7) emerytur i świadczeń o charakterze rentowym,
- 8) ubezpieczeń,
- 9) spadków,
- 10) alimentów do wysokości 100.000 zł miesięcznie,
- 11) zapomóg do wysokości 40.000 zł miesięcznie dla członków najbliższej rodziny,
- 12) innych należności pieniężnych prawomocnie orzeczonych przez uprawnione organy administracji państwowej

— z zastrzeżeniem wzajemności oraz pod warunkiem, że łączna wysokość przekazanej kwoty ze wszystkich tytułów na rzecz jednej osoby nie przekracza 6.000.000 zł rocznie.

2. Przekazanie następuje po wymianie waluty polskiej na walutę państwa, do którego Narodowy Bank Polski ją przekazuje.

3. Warunkiem przekazania kwot z tytułów wymienionych w ust. 1 jest udokumentowanie przez zlecającego tytułu należności podlegającej przekazaniu.

§ 15. 1. Zezwala się, z zastrzeżeniem wzajemności, na przekazanie do państw, z którymi Rzeczpospolita Polska nie rozlicza się w trybie płatności niehandlowych, świadczeń emerytalno-rentowych na rzecz osób zagranicznych, które nabyły prawa do tych świadczeń w kraju, na podstawie decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych stwierdzającej nabycie tych praw.

2. Przekazanie następuje po wymianie waluty polskiej na walutę państwa, do którego Narodowy Bank Polski ją przekazuje.

§ 16. Zezwala się podmiotom gospodarczym na przekazanie z ich rachunków walutowych za granicę walut obcych na pokrycie kosztów wynagrodzeń pracowników w ramach realizowanych za granicą kontraktów zawartych z osobami zagranicznymi.

§ 17. 1. Zezwala się, z zastrzeżeniem ust. 3, na przekazanie za granicę walut obcych, zgromadzonych na rachunkach walutowych „A” i „S” na zakup rzeczy ruchomych i usług oraz na pokrycie innych wydatków związanych z podróżą, jak również na pokrycie składek z tytułu członkostwa w organizacjach za granicą.

2. Zezwala się na przekazanie za granicę walut obcych zgromadzonych na rachunkach walutowych „A” i „S” oraz rachunkach wkładów oszczędnościowych w walutach wymiennalnych potwierdzanych certyfikatami depozytowymi do wysokości salda rachunku łącznie z odsetkami, w razie wyjazdu posiadacza rachunku za granicę na pobyt stały lub zmiany pobytu czasowego za granicą na pobyt stały, a także w razie przejścia wkładu w drodze spadku, zapisu lub z tytułu dyspozycji wkladcy na wypadek śmierci na osobę zagraniczną.

3. Przekazanie za granicę walut obcych zgromadzonych na rachunkach walutowych „S” może nastąpić tylko do państw, z którymi Rzeczpospolita Polska rozlicza się w trybie płatności niehandlowych.

4. Zezwala się na przekazywanie za granicę walut obcych zgromadzonych na rachunkach walutowych „C”, pochodzących z tytułów, o których mowa w § 7 pkt 3.

5. Zezwala się osobom zagranicznym na przekazanie za granicę walut obcych pochodzących z realizacji zagranicznych przekazów bankowych i pocztowych, czeków, czeków podróżniczych, weksli i akredytyw pieniężnych.

§ 18. 1. Zezwala się osobom krajowym na przekazanie za granicę z ich rachunków walutowych walut obcych w celu uiszczenia:

- 1) kosztów postępowania sądowego i arbitrażowego, związanych z udziałem w procesach z osobami zagranicznymi, jeżeli ich wysokość nie przekracza 20.000 dolarów USA lub ich równowartości w jednej sprawie,
- 2) podatków, opłat celnych i innych opłat administracyjnych (urzędowych), jeżeli obowiązek ponoszenia ich przez osobę krajową wynika z przepisów prawa,
- 3) kosztów porad prawnych i zastępstwa procesowego, jeżeli ich wysokość nie przekracza 50.000 dolarów USA lub ich równowartości w jednej sprawie.

2. Zezwala się osobom krajowym na przekazanie za granicę walut wymiennalnych nabytych w bankach dewizowych na cele, o których mowa w ust. 1.

§ 19. Zezwala się krajowym osobom prawnym na przekazanie za granicę z ich rachunków walutowych lub nabytych w bankach dewizowych walut obcych na poczet składek i opłat z tytułu uczestnictwa w organizacjach międzynarodowych i międzynarodowych sieciach hotelowych.

§ 20. Zezwala się podmiotom gospodarczym na przekazanie za granicę walut obcych z ich rachunków walutowych lub nabytych w bankach dewizowych na pokrycie wymagalnych zobowiązań z następujących tytułów:

- 1) kosztów akwizycyjnych, w tym kosztów udziałów w wystawach i targach, kosztów reklamy, opłat za udział w sympozjach, konferencjach oraz za serwisy informacyjne,
- 2) usług agencyjnych i przedstawicielskich,
- 3) kosztów napraw i remontów importowanych maszyn i urządzeń,
- 4) kosztów ochrony własności intelektualnej.

§ 21. 1. Zezwala się podmiotom gospodarczym na przekazanie za granicę z ich rachunków walutowych walut obcych należnych kontrahentowi zagranicznemu z tytułu odpowiedzialności kontraktowej, deliktowej i bezpodstawnego wzbogacenia, powstałej w związku z zawartą umową dotyczącą zakupu lub sprzedaży towarów i usług, pod warunkiem że zapłata następuje w walucie kontraktu.

2. Zezwala się podmiotom gospodarczym świadczącym usługi hotelarskie i kempingowe na przekazanie za granicę z ich rachunków walutowych walut obcych na rzecz osób zagranicznych korzystających z tych usług z tytułu odpowiedzialności kontraktowej i deliktowej powstałej w związku ze świadczoną usługą.

3. Zezwala się podmiotom gospodarczym na przekazanie za granicę walut wymiennalnych nabytych w bankach dewizowych na cele, o których mowa w ust. 1 i 2.

§ 22. Zezwala się podmiotom gospodarczym na przekazanie walut obcych za granicę w celu wykonania wymagalnych w tych walutach zobowiązań wobec osób zagranicznych z tytułu zakupu od tych osób usług turystycznych.

§ 23. Zezwala się osobom krajowym na przekazanie za granicę z ich rachunków walutowych lub nabywanych na ten cel w bankach dewizowych walut obcych na finansowanie

kosztów utrzymania ich przedstawicielstw za granicą (w tym także wynagrodzeń pracowników oraz remontów zajmowanych pomieszczeń) i na zawarcie w tym celu z bankiem zagranicznym umowy rachunku bankowego, na którym przekazane waluty obce będą gromadzone, pod warunkiem zawiadomienia Narodowego Banku Polskiego o:

- 1) otwarciu rachunku w banku za granicą,
- 2) stanach i obrotach na tym rachunku w okresach kwartalnych.

§ 24. Zezwala się osobom krajowym na przekazanie lub wywóz za granicę walut obcych na pokrycie kosztów utrzymania polskich przedstawicielstw dyplomatycznych, urzędów konsularnych i innych polskich przedstawicielstw korzystających z immunitetów i przywilejów dyplomatycznych lub konsularnych oraz walut obcych przeznaczonych na zakup nieruchomości przez te przedstawicielstwa i urzędy.

Rozdział 3

Zezwolenia na inne czynności wymagające zezwolenia dewizowego

§ 25. 1. Zezwala się podmiotom gospodarczym na udzielanie kredytów w obrocie dewizowym za granicą w związku z prowadzonym przez te podmioty eksportem towarów (z wyłączeniem paliw i surowców) i usług, pod warunkiem że:

- 1) wysokość udzielonego kredytu nie przekracza 500.000 dolarów USA lub ich równowartości w walucie obcej wymiennej, a jego okres spłaty nie przekracza 360 dni od dnia udzielenia kredytu,
- 2) oprocentowanie i inne warunki udzielonego kredytu nie będą korzystniejsze dla kredytobiorcy niż powszechnie stosowane w analogicznych przypadkach na międzynarodowym rynku finansowo-kredytowym,
- 3) zostaną ustalone wystarczające zabezpieczenia spłaty i transfery do kraju należności z tytułu udzielonego kredytu.

2. O udzielonym kredycie należy powiadomić Narodowy Bank Polski i Fundusz Obsługi Zadłużenia Zagranicznego, podając oznaczenie kredytobiorcy, wysokość kredytu, towar lub usługę, na zakup których został udzielony, oraz warunki spłaty, w terminie 14 dni od dnia udzielenia kredytu.

§ 26. 1. Zezwala się podmiotom gospodarczym na zaciąganie kredytów w obrocie dewizowym z zagranicą w związku z prowadzonym przez te podmioty importem towarów i usług, pod warunkiem że:

- 1) wysokość zaciągniętego kredytu nie przekroczy 500.000 dolarów USA lub ich równowartości w walucie obcej wymiennej, a termin jego spłaty nie przekroczy 3 lat od dnia zaciągnięcia kredytu,
- 2) warunki zaciągniętego kredytu nie będą mniej korzystne dla kredytobiorcy niż powszechnie stosowane w analogicznych przypadkach na międzynarodowym rynku finansowo-kredytowym.

2. O zaciągniętym kredycie należy powiadomić Narodowy Bank Polski i Fundusz Obsługi Zadłużenia Zagranicznego, podając oznaczenie kredytodawcy, wysokość kredytu, towar lub usługę, na kupno których został udzielony, oraz warunki spłaty, w terminie 14 dni od dnia zaciągnięcia kredytu.

§ 27. 1. Zezwala się osobom krajowym, z zastrzeżeniem ust. 2, na dokonywanie w obrocie z zagranicą towarami i usługami płatności za granicę bez pośrednictwa banku dewizowego do wysokości 10.000 dolarów USA lub ich równowartości z jednego tytułu.

2. Jeżeli waluty obce zostały nabyte w bankach dewizowych, płatność, o której mowa w ust. 1, nie może przekroczyć 1.000 dolarów USA lub ich równowartości.

3. Zezwala się osobom krajowym w obrocie z zagranicą towarami i usługami na pobieranie należności w walucie obcej bez pośrednictwa banku dewizowego do wysokości 10.000 dolarów USA lub ich równowartości z jednego tytułu.

4. Zezwala się podmiotom gospodarczym na dokonywanie rozliczeń w obrocie z tymi samymi podmiotami zagranicznymi w formie wzajemnych potrąceń należności z zobowiązaniami, pod warunkiem że zobowiązania te są wymagalne i nie przedawnione, a kwota potrącenia nie przekracza 50.000 dolarów USA lub ich równowartości w innej walucie obcej.

§ 28. Zezwala się osobom krajowym fizycznym, które miały miejsce zamieszkania za granicą i przybyły do kraju w celu zamieszkania, na pozostawienie za granicą wartości dewizowych stanowiących ich własność przed przybyciem do kraju.

§ 29. 1. Zezwala się osobom zagranicznym prowadzącym sprzedaż artykułów konsumpcyjnych w środkach regularnej lądowej komunikacji międzynarodowej należących do państw, z którymi Rzeczpospolita Polska rozlicza się w trybie płatności niehandlowych, na sprzedaż tych artykułów za walutę obcą tych państw w czasie przebiegu w kraju.

2. Zezwala się osobom zagranicznym obsługującym autobusy regularnej komunikacji państw, o których mowa w ust. 1, na sprzedaż biletów i miejscówek w tych autobusach w czasie ich przebiegu w kraju za walutę obcą tych państw.

3. Zezwala się osobom zagranicznym, o których mowa w ust. 1 i 2, a w przypadku osób prawnych — ich pracownikom, na wywóz do państw, z którymi Rzeczpospolita Polska rozlicza się w trybie płatności niehandlowych, walut obcych oraz waluty polskiej uzyskanych ze sprzedaży, z zastrzeżeniem wzajemności.

§ 30. 1. Zezwala się osobom krajowym na przekazanie na rachunek osób zagranicznych w kraju walut obcych dozwolonych do wywozu za granicę zgodnie z prawem dewizowym.

2. Zezwala się osobom zagranicznym na przekazanie w kraju z ich rachunków walutowych na rzecz osób krajowych walut obcych z tytułu sprzedaży za granicę przez osoby krajowe rzeczy ruchomych lub praw majątkowych, a także z tytułu usług świadczonych przez osoby krajowe w obrocie z zagranicą.

§ 31. 1. Zezwala się osobom krajowym na kupno w bankach dewizowych walut wymiennych w celach, o których mowa w § 13 ust. 2 i 3, w § 18 ust. 1, w § 19, w § 20, w § 21 ust. 1 i 2, w § 22, w § 23 i § 24.

2. Kupno walut obcych w celu, o którym mowa w § 13 ust. 3, może nastąpić pod warunkiem złożenia w banku dokonującym sprzedaży dokumentu określającego koszty podróży służbowej.

3. Waluta polska przeznaczona na kupno walut wymiennalnych może pochodzić tylko z rachunku bankowego osoby krajowej zlecającej to kupno.

§ 32. Zezwala się podmiotom gospodarczym na wykup w bankach dewizowych walut wymiennalnych na spłatę kredytów wynikających z umów kredytowych w walutach wymiennalnych, zawartych do dnia 31 grudnia 1989 r.:

- 1) u osób zagranicznych za zezwoleniem dewizowym,
- 2) w polskich bankach dewizowych zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.

§ 33. Zezwala się osobom krajowym na odstąpienie od obowiązku sprowadzenia znajdujących się za granicą wartości dewizowych uzyskanych z tytułu przychodów z posiadanej za granicą nieruchomości na cele związane z utrzymaniem tej nieruchomości.

§ 34. Zezwala się na odstąpienie od obowiązku sprowadzenia do kraju wartości dewizowych uzyskanych przez polskie przedstawicielstwa dyplomatyczne, urzędy konsularne i inne polskie przedstawicielstwa korzystające z immunitetów i przywilejów dyplomatycznych lub konsularnych.

§ 35. 1. Zezwala się osobom krajowym na pobieranie zapłaty w walucie polskiej za świadczone usługi przewozu osób, usługi spedycji, przewozu i ubezpieczenia przesyłek na trasach zagranicznych oraz za usługi portowe w portach morskich, a także za inne usługi świadczone za granicą na rzecz osób zagranicznych:

- 1) podejmujących kwoty z rachunku bankowego, na który przyjmowana jest waluta polska pochodząca:
  - a) ze sprzedaży nieruchomości, praw ustanowionych na nieruchomości, spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego oraz wynikających z przydziału spółdzielni mieszkaniowych: prawa do domu jednorodzinnego lub prawa do lokalu w małym domu mieszkalnym, jak również z wywłaszczenia nieruchomości,
  - b) z realizacji spadku, zapisu testamentowego lub dyspozycji na wypadek śmierci
— do wysokości nie wyższej niż wartość sprzedawanych rzeczy lub praw, ustalonej według cen rynkowych przez rzeczoznawcę uznanego przez bank,
  - c) z realizacji praw autorskich oraz praw do projektów wynalazczych,
  - d) z alimentów zasądzonych prawomocnym wyrokiem sądu polskiego lub ustalonych w ugodzie sądowej,
  - e) z opłat konsularnych, dokonywanych na rzecz przedstawicielstw dyplomatycznych i urzędów konsularnych,
  - f) z dotychczasowych rachunków podlegających ograniczeniom dewizowym,
  - g) z dochodów w walucie polskiej osób zagranicznych prowadzących w kraju działalność gospodarczą na podstawie ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o zasadach prowadzenia na terytorium Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej działalności gospodarczej w zakresie drobnej wytwórczości przez zagraniczne osoby prawne i fizyczne (Dz. U. z 1989 r. Nr 27, poz. 148 i Nr 74, poz. 442) oraz ustawy z dnia 23 grudnia 1988 r. o działalności gospodarczej z udziałem podmiotów zagranicznych (Dz. U. Nr 41, poz. 325 i z 1989 r. Nr 74, poz. 442),
- 2) zaproszonych przez naczelne i centralne organy państwowe, banki dewizowe oraz naczelne organy organiza-

cji politycznych i społecznych, których koszty pobytu w kraju pokrywa zapraszający,

- 3) przybywających w wykonaniu umów i porozumień międzynarodowych, porozumień o współpracy z zagranicznymi szkołami wyższymi i na zaproszenie rektorów szkół wyższych w związku z ich zatrudnieniem w szkołach wyższych,
- 4) legitymujących się dokumentami uprawniającymi do przekroczenia polskiej granicy państwowej — jeżeli dokumenty te są wydane w państwach, z którymi rozliczenia następują w trybie płatności niehandlowych, a przewóz następuje wyłącznie w granicach tych państw polskimi środkami komunikacji oraz koleją, a także należącymi do tych państw: koleją i środkami komunikacji powietrznej, przybrzeżnej oraz autobusowej na liniach nie wykraczających poza granice tych państw.

2. Zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, ma zastosowanie również, jeżeli waluta polska pochodzi z udokumentowanej wypłaty z rachunków w walucie polskiej szkół wyższych — na pokrycie zobowiązań nauczycieli akademickich, studentów, doktorantów oraz uczestników studiów podyplomowych, praktykantów i stażystów z tych szkół, jeżeli obowiązek pokrycia przez szkoły wyższe tych zobowiązań wynika z umów międzynarodowych lub obowiązujących przepisów.

§ 36. Do dnia 31 grudnia 1990 r. zezwala się podmiotom gospodarczym realizującym kontrakty eksportowe budownictwa i usług zawarte przed dniem 31 grudnia 1989 r. z krajami, z którymi Rzeczpospolita Polska rozlicza się w trybie płatności niehandlowych, na zakup w celu przekazania na rachunki walutowe „A” pracownikom zatrudnionym w ramach tych kontraktów walut wymiennalnych, nabytych w bankach dewizowych na pokrycie kosztów części wynagrodzeń.

Rozdział 4

Przepisy ogólne i końcowe

§ 37. Użyte w niniejszym zarządzeniu określenia:

- 1) „rachunek walutowy” — oznacza rachunek prowadzony w polskim banku dewizowym w kraju w walucie obcej,
- 2) „rachunki walutowe A” — oznacza rachunki bankowe osób krajowych fizycznych, prowadzone w walutach wymiennalnych,
- 3) „rachunki walutowe S” — oznacza rachunki bankowe osób krajowych fizycznych prowadzone w walutach państw socjalistycznych,
- 4) „rachunki walutowe C” — oznacza rachunki bankowe osób zagranicznych prowadzone w walutach obcych wymiennalnych,
- 5) „wymagalne zobowiązania wobec osób zagranicznych” — oznacza obowiązek spełnienia świadczenia pieniężnego wobec osoby zagranicznej, potwierdzony umową sprzedaży, fakturą pro forma, pozwoleniem przywozu, umową ubezpieczenia, wezwaniem do zapłaty lub innymi dokumentami określającymi rodzaj, wysokość i termin zobowiązania pieniężnego wobec osoby zagranicznej.

§ 38. Traci moc zarządzenie Ministra Finansów z dnia 22 września 1989 r. w sprawie ogólnego zezwolenia dewizowego (Monitor Polski Nr 34, poz. 264).

§ 39. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1990 r.

Minister Finansów: w z. *M. Dąbrowski*